

укытъ и направихъ и тѣ отъ своиѣ странѣ нѣкои изна-мѣрванія, каквото на часовницкытъ, на музикалнытъ органы въ западнытъ черквы, на клькотнытъ (камбанытъ), на числителнытъ цифы, които отъ това ся и Арабскы наричатъ и дрѣ. Малкы нѣкои знанія и искусства ся съхранихъ также и у Византійцытъ отъ които и нашитѣ Българи бѣ-хъ доста нѣща заели.

Въ врѣмето на кръстопоснытъ войны Европейцытъ заехъ отъ Истокъ много новы познанія. Тогазы познахъ шекерьтъ, огледалата и много други машинистны оръдія. А послѣ слѣдъ покоряваніето на Българіѣ и паданіето на Цариградъ и отъ двѣтъ тѣзи земи ся прѣнесохъ на Западъ е-ще повече художества и знанія, които дадохъ голѣмъ по-литъ на наукытъ и искусства и отвори хъ пѣтъ на новы изнамѣрванія.

Въ 4-то и 15-то столѣтіе ся изнамѣрихъ барутьтъ, и писаніето съ масла по мастило и печатаніето съ издълбаны на мѣдъ изображенія, употребеніето на пушкытъ и топоветѣ.

Компасътъ (морската пусула) хартіята отъ парцалы и печатаніето. Прѣзъ истото столѣтіе Христофоръ Колумбъ откри Новый-тъ свѣтъ (Америкъ) а Васко Дегамо пѣтътъ за въ Индіѣ по-морето.

Въ седемнадесетото столѣтіе Галилей откри законытъ на тяжестьтъ и изнамѣри телескопътъ; съврѣменно пакъ други великы мѣже изнамѣрихъ тежкомѣрътъ, тепломѣ-рътъ, микроскопътъ (зерцалникътъ или оръдіето съ което могатъ да ся виждатъ недовижданытъ съ просты очи дре-бны прѣдметы) и други оръдія за физикътъ, кръвообра-щеніето на кръвьтъ, бързотътъ на свѣтлинътъ и дрѣ. А прѣзъ осемнадесетото столѣтіе станхъ еще по-голѣмы открытія; изнамѣрихъ ся машины за прѣденіе и тъканіе, парътъ и балонътъ.

Прѣзъ сегашното пакъ деветнадесето столѣтіе станхъ безбройны открытія и напредванія въ индустріѣтъ. Но-вытъ промышленници и художници спомаганы отъ знаніята а най-вече отъ естественытъ науки хыміѣтъ и астроно-міѣтъ, изнамѣрихъ параходытъ, желѣзнытъ пѣтища, па-рожеркытъ и изобщо пародвижнытъ машины, висещитѣ же-